

Vernieuwing Uitvoeringspraktijk Jeugdgezondheidszorg

Voorlichtingsfilm helpt ouders bij mondzorg kinderen

Eén van de onderwerpen die aan de orde komt als ouders met hun kind het consultatiebureau bezoeken is mondzorg. Cariës is de meest voorkomende aandoening bij kinderen in Nederland. De JGZ is bij uitstek geschikt om ouders hierover te adviseren, vanwege het hoge bereik van ouders van jonge kinderen via het consultatiebureau. De consultatiebureau medewerkers zijn echter onvoldoende toegerust om goede voorlichting over mondzorg te geven. TNO maakte daarom een korte online voorlichtingsfilm: *Een gezond kindergebit*.

Waarom dit project?

Cariës is de meest voorkomende aandoening bij kinderen in Nederland. Bijna de helft van de vijfjarigen heeft cariës. Er bestaan daarbij grote gezondheidsverschillen tussen verschillende sociaal-economische groepen. Problemen aan het (melk)gebit hebben ernstige gevolgen voor het kauwen, bijten en spreken. Een aangetast gebit doet bovendien pijn en heeft een negatieve impact op de groei en de kwaliteit van leven. Betrekkelijk eenvoudige maatregelen (goed poetsen, een beperkt aantal eetmomenten, regelmatige controle) kunnen cariës in principe volledig voorkomen. Met deze preventieve maatregelen is dus veel gezondheidswinst te behalen. TNO maakte daarover een korte online voorlichtingsfilm: *Een gezond kindergebit*.

Conclusie

De inzet van een voorlichtingsfilm op internet blijkt voor de JGZ een goed en innovatief middel om de gezondheid te bevorderen. In dit project is aangetoond dat deze film een bescheiden maar niet verwaarloosbaar bereik en effect heeft.

Bovendien kan dit middel ook voor andere onderwerpen ingezet worden. Dat zou betekenen dat ouders het op termijn heel gewoon vinden om van het consultatiebureau een link naar een voorlichtingsfilm te krijgen. Met deze innovatieve methode kunnen bovendien ook thema's die gewoonlijk niet of nauwelijks aan bod komen onder de aandacht worden gebracht.

Drie goede redenen om 'Een gezond kindergebit' in te zetten

- 1 Een film is eenvoudig te implementeren.
- 2 Mensen zijn steeds visueel ingesteld, een voorlichtingsfilm past goed bij ontwikkelingen in de maatschappij.
- 3 Een film is ook goed toepasbaar voor andere onderwerpen.

September 2014

Vernieuwing Uitvoeringspraktijk Jeugdgezondheidszorg
Het programma Vernieuwing Uitvoeringspraktijk Jeugdgezondheidszorg richt zich op verbeteringen in de uitvoering van de jeugdgezondheidszorg (JGZ). De projecten draaien om vernieuwingen in organisatie en bedrijfsvoering, met het doel om de kwaliteit van de JGZ te verhogen. Het gaat in dit programma uitdrukkelijk niet om de inhoud van de werkzaamheden in de JGZ.

www.zonmw.nl/vernieuwingjgz

ZonMw stimuleert
gezondheidsonderzoek en
zorginnovatie

Laan van Nieuw Oost-Indië 334
2593 CE Den Haag
Postbus 93245
2509 AE Den Haag
Telefoon 070 349 51 11
Fax 070 349 51 00
info@zonmw.nl
www.zonmw.nl

Vooruitgang vraagt om onderzoek en ontwikkeling. ZonMw financiert gezondheidsonderzoek én stimuleert het gebruik van de ontwikkelde kennis – om daarmee de zorg en gezondheid te verbeteren.

ZonMw heeft als hoofdpodragtgevers het ministerie van VWS en NWO.

'Een gezond kindergebit' onderzocht

Mondzorg is een onderwerp dat aan de orde komt als ouders met hun kind het consultatiebureau bezoeken. Dit project had tot doel om te onderzoeken of de voorlichtingsfilm werkt. Als dat zo is, heeft de JGZ een nieuw middel in handen dat mogelijk ook ingezet kan worden bij voorlichting over andere gezondheidsproblemen.

Er is onderzocht in welke mate de voorlichtingsfilm ouders bereikt en welk effect de film sorteert. Het onderzoek is gedaan onder een steekproef van ruim 1100 ouders van 0-5-jarige kinderen de gemeenten Gouda en Almere. De ene helft kreeg de film aangeboden, de andere helft kreeg de standaardinformatie over mondgezondheid. Met drie metingen, één vooraf, één onmiddellijk na de interventie en de laatste na zes maanden, zijn bereik en effectiviteit van de film vastgesteld.

Bereik

Het aanbieden van voorlichting over mondzorg voor jonge kinderen via een link naar een internetfilm bereikte een relatief beperkte groep ouders (18 procent). Op populatieniveau betekent dit percentage bereik niettemin dat per geboortecohort ongeveer 36.000 gezinnen worden bereikt. Als ouders er aan gewend raken op het consultatiebureau verwijzingen naar informatie op internet over de gezondheid van hun kind te krijgen, kan een dergelijke aanpak mogelijk ook bij andere onderwerpen tot gezondheidswinst leiden.

Effectiviteit

Ouders die de film hadden bekeken, bleken naderhand veel meer kennis te hebben over mondzorg voor jonge kinderen (een kennistoename van 33 procent). Deze kennistoename was na zes maanden weliswaar afgenomen, maar bedroeg op dat moment nog steeds 17 procent. Voorlichting over mondzorg via internet blijkt dus qua kennistoename effectief. Desondanks blijft het nodig om op het consultatiebureau aandacht te besteden aan dit onderwerp omdat er ook een grote groep ouders is die de film niet bekijkt. Ouders die de film hadden bekeken vertoonden positieve gedragsverandering (15 procent), ook nog na zes maanden. Hierbij moet de kanttekening worden geplaatst dat dit resultaat mogelijk is vertekend door de neiging sociaal-wenselijke antwoorden te geven.

ZonMw-project 156511009

Zelf aan de slag met 'Een gezond kindergebit'

Een gezond kindergebit is te zien op de website die TNO daar speciaal voor heeft ingericht: www.tno-kindergebit.nl. De film is in het Nederlands en is binnenkort ook beschikbaar in het Engels, Turks en het Marokkaans/Berber.